Intuïtieve vooroordelen

Door *Marc Stevens*, Wettelijk vertegenwoordiger

Marc Stevens
Wettelijk vertegenwoordiger

Economie is geen exacte wetenschap zoals wiskunde of scheikunde. Het behoort tot het domein van de menswetenschappen: economisch onderzoek gebeurt op basis van een empirische methodologie die psychologische ervaring omvat. Ons economisch denken wordt dus door psychologie beïnvloed: 100% positivistische logica is niet mogelijk.

Dit geldt dus ook voor beleggingstheorie. Er zijn al duizenden boeken over beleggen geschreven, maar geen bevat de magische formule. Hoogstens kan een beleggingsmethodologie zich baseren op boekhoudkundige cijfers, maar zelfs de meest uitgebreide analyse van geauditeerde cijfers biedt geen garantie op succes. Eventueel werkt zo'n cijfermethode nog wel voor cash-flow projecties op kortere termijn en heeft ze dus absoluut haar nut voor de bepaling van de kredietwaardigheid op diezelfde korte termijn. Dat doen kredietbeoordelaars heel goed. Maar om het toekomstig verloop van de aandelenkoers in te schatten bestaat geen coherente kwantitatieve methode. Anders zou die al bekend zijn.

Economen zijn zich bewust van hun menselijke tekortkomingen. Ze hebben onder de noemer '*behavioural finance*' al veel onderzoek verricht naar hun gedragspsychologische afwijkingen. Die laatste term is de letterlijke vertaling van 'behavioural biases' en klinkt pejoratief. Nochtans beschrijft het een heel normaal menselijk fenomeen. De term 'intuïtieve vooroordelen' klinkt wat vlotter.

Het is zaak om je hiervan bewust te zijn, en mocht dat niet het geval zijn, dan acht Securities De Munter het als één van zijn belangrijkste punten van toegevoegde waarde om u daarin bij te staan.

> The investor's chief problem – and even his worst enemy - is likely to be himself
>
> — Benjamin Graham

‘Behavioural biases’ zijn irrationele beslissingen die tgv angst, hebzucht, paniek of een andere emotie een nadelige impact hebben op uw rendement.

De emotionele kwab in ons brein is ouder dan de logische. Informatie bereikt de emotionele kwab daarom eerst en zorgt steevast voor een veilige behoudsgezinde reactie. Dit dateert nog van 150.000 jaar geleden toen we in een steppe rondwaarden en ons leven door fauna en flora werd bedreigd. De emotionele kwab baseert zich dus op vertrouwdheid, gelijkaardigheid, proximiteit en reageert bliksemsnel maar is niet accuraat. Pas nadien kan de logische kwab aan het werk die een meer tijdrovende deductieve logische inspanning vergt.

In een normaal beursklimaat beaamt elkeen dat je aandelen moet kopen “als de kanonnen bulderen”, maar slechts een héél kleine minderheid voegt de daad bij het woord.

We stippende volgende ‘biases’ aan als de meest voorkomende, maar de lijst is niet exhaustief:

— LOSS AVERSION BIAS

Wanneer iemand cash dient vrij te maken in zijn effectenportefeuille, dan neigt de niet-gesofisticeerde belegger ernaar om de beste aandelen te verkopen en de slechte bij te houden. Het negatief psychologisch effect van een verlies is nl. groter dan het positief effect van winst. Maar vanuit een strategisch beleggersoogpunt is het beter om de goede aandelen te behouden en de slechte te verkopen. Zonder 100% zeker te zijn, is het immers rationeel juister om te veronderstellen dat goede bedrijven goed blijven presteren, en dat de slechte bedrijven ondermaats blijven.

— ANCHORING BIAS

Beleggers blijven vasthouden aan een oordeel dat ze vroeg in hun analyse hebben gevormd en wijken er niet meer van af. Dat oordeel vormt als het ware een anker waar ze hun latere inzichten aan vastknopen. Er bestaat ook een numerieke variant: aandelenkoersen die een recordhoogte bereiken of een andere optische drempel overschrijden, lijken minder aantrekkelijk dan aandelen die beneden die recordkoers of drempel noteren.

—RECENCY BIAS

Vers nieuws heeft meer impact dan bestaande -maar fundamenteel meer belangrijke- informatie. Dit hebben we meegemaakt in het najaar van 2023. Ook al was de inflatie sinds juni 2022 fluks gedaald van 9,1% tot 3% in juni 2023, toch rees er twijfel over het behalen van de 2% doelstelling omdat de inflatie in augustus en september terug toenam tot 3.7%. Ondanks de grote en langdurige inflatiedaling vooraf, de gezonde conjunctuur en de lage werkloosheid, regende het artikels over ‘hard landing’ en dus een nakende recessie. Het heeft tot november geduurd tot de kalmte terugkeerde, met een stevige beursrally tot gevolg.

— OUTCOME BIAS

Een goede beslissing hangt niet af van de uitkomst op korte termijn. Het is niet omdat u met enig geluk een winstgevende belegging in bvb. bitcoin heeft verricht dat dit een goede belegging is.

—COGNITIVE DISSONANCE BIAS

Beleggers houden vast aan hun originele analyse en wijzigen hun mening niet ondanks de kennis van nieuwe feiten -die de originele analyse tegenspreken.

—SELF-ATTRIBUTION BIAS

Succes is toe te schrijven aan u zelf; tegenslagen zijn te wijten aan externe factoren. •

SECURITIES
DE MUNTER

LUXEMBURG
120, Boulevard de la Pétrusse
L-2330 Luxemburg
Tel (+352) 453929-1

BELGIË
Franklin Rooseveltlaan 142
B-1050 Brussel
Tel (+32) 2 230 32 27

Jan Van Rijswijcklaan 200
B-2020 Antwerpen
Tel (+32) 3 220 00 60

BTW LU18162363 - BE0861.975.652
R.C. Luxembourg B 56002
info@sdm.lu www.sdm-privatebanking.com

DESIGN & PRODUCTION vinix.agency

LE POINT FINANCIER
Copyright © 2024 Securities De Munter.
Alle rechten voorbehouden.

Disclaimer. Dit magazine is een publicatie van Securities De Munter, gereglementeerd door het CSSF (Commission de Surveillance du Secteur Financier) in het Groothertogdom Luxemburg. Deze uitgave mag niet worden gezien als een beleggingsvoorstel. Dit is een informatief document dat de vennootschap in geen geval bindt. De vennootschap Securities De Munter garandeert niet dat de financiële instrumenten die in dit document gebruikt worden geschikt zijn voor u. Alle financiële transacties die u verricht, rekening houdend met de financiële informatie in deze brochure, worden uitgevoerd met uw volle verantwoordelijkheid. Beleggen in bepaalde financiële instrumenten (zoals aandelen) kan een aantal grote risico's met zich meebrengen. Vóór de uitvoering van alle transacties moet de belegger over een kennis- en ervaringsniveau beschikken dat nodig is om de risico's verbonden aan het gebruik van bepaalde financiële instrumenten te begrijpen. In sommige gevallen kunnen deze risico's leiden tot een tijdelijke vermindering of zelfs verlies van een deel of het geheel van het belegde kapitaal. Medewerkers van Securities De Munter kunnen vóór de verspreiding van deze aanbevelingen handelen in het financieel instrument. Eventuele rendementen die in deze publicatie vermeld werden, zijn gerealiseerd in het verleden. Er is geen garantie dat zij ook in de toekomst behaald zullen worden. Men kan evenmin zeker zijn dat de beschreven scenario's, verwachtingen en risico's zullen uitkomen in de realiteit. Zij dienen als indicatief beschouwd te worden. De gegevens die in de publicatie vermeld worden, zijn louter informatief en kunnen aan veranderingen onderhevig zijn. Wisselkoersschommelingen kunnen vooropgestelde resultaten en rendementen beïnvloeden. De publicatie geeft de analyse weer van de auteur op de vermelde datum. Hoewel de analyse gebaseerd is op volgens de auteur betrouwbare bronnen, kan de correctheid, volledigheid en actualiteit van de gebruikte informatie niet gegarandeerd worden. Securities De Munter kan nooit aansprakelijk gesteld worden voor de eventuele onjuistheid of onvolledigheid van bepaalde gegevens in deze publicaties. Niets in deze publicatie mag gereproduceerd worden zonder de voorafgaande uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van Securities De Munter. Deze publicatie is onderworpen aan het Luxemburgs recht en aan de uitsluitende rechtsmacht van de Luxemburgse rechtbanken.